

Projekt zvyšování adaptability občanů se zdravotním postižením

(tisková zpráva č.2 – vyhodnocení dotazníků určených pro osoby ZP a pro zaměstnavatele)

Projekt je zaměřen na dlouhodobě nezaměstnané občany se zdravotním postižením v kraji Středočeském, Královehradeckém, Libereckém a Pardubickém.

Projekt chce motivovat ZP občany k vědomému rozhodnutí celoživotně se vzdělávat. Projekt chce nalézt a ověřit postupy, které umožní zaměstnání zdravotně postižených osob. Chce také zlepšit jejich možnosti v uplatnění na trhu práce.

Ve čtvrtém kvartálu 2005 jsme rozesílali dotazníky občanům se zdravotním postižením a dotazníky zaměstnavatelům.

V současné době neexistují přesné údaje o počtech zdravotně postižených, o typech a stupních postižení. Ucelené informace nemá ani Ministerstvo zdravotnictví, ani Ministerstvo práce a sociální věci, ani Český statistický úřad. Úřady práce evidují pouze počty ZP ucházejících se o zaměstnání. Český statistický úřad a Ministerstvo zdravotnictví sice připravují pravidelná statistická zjišťování pro získání přesnějších údajů, toto zjišťování však nepřinese informace o možnostech vzdělávání, seberealizace a pracovního uplatnění zdravotně postižených. Právě z tohoto důvodu je náš projekt (i projekty podobné) přínosný.

OBSAH DOTAZNÍKU PRO OSOBY ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ:

- standardní údaje (věk, vzdělání atd.)	- překážky, které brání v dalším vzdělávání
- způsob současného vzdělávání	- používání osobního počítače
- úroveň znalosti zákonů týkajících se ZP	- současná práce ZP
- délka hledání práce	- atd...

Vyhodnocení:

- Dotazníků bylo distribuováno 1000 ks., vrátilo se jich 700, v některých vyplnili příjemci jen některé odpovědi.
- 39% z dotazovaných je vyučeno, 29% má SŠ a 7% VŠ. 25% má základní vzdělání. Největší pomoc při zvyšování úrovně vzdělání nebo změně věcného zaměření svého vzdělání vyžaduje skupina ZP se základním vzděláním a vyučením.
- Dotazník nemohl ověřit úroveň znalosti cizího jazyka. Polovina respondentů uvedla znalost alespoň jednoho jazyka (36% ruština, 27% angličtina, 24% němčina).
- Používání výpočetní techniky: Z celkového počtu respondentů více než polovina odpověděla, že výpočetní techniku nepoužívá vůbec, 19% ji používá maximálně jednou týdně a 29% častěji než jednou týdně. U starších respondentů je využití počítačů výrazně nižší. Výsledek ukazuje, že podpůrné programy pro zlepšení pracovního uplatnění ZP na trhu práce by se měly zaměřit především na tzv. počítačovou gramotnost (schopnost používat výpočetní techniku) především u lidí středního věku, kteří mají předpoklad dlouhodobě se uplatnit.
- Invalidní důchod plný pobírá 44% z respondentů, částečný invalidní důchod pobírá 31%. Z respondentů je 59% nezaměstnaných, 18% zaměstnaných na plný úvazek a 19% na částečný úvazek, zbytek podniká.
- Z nezaměstnaných respondentů 40% práci hledá, 29% jich práci nehledá, protože jim zdravotní stav neumožňuje vykonávat žádnou práci, 8% nezaměstnaných práci nehledá, protože je přesvědčeno o nemožnosti ji nalézt. Ve starobním důchodu je 13% nezaměstnaných, ostatní se buď na zaměstnání připravují, jsou na mateřské dovolené nebo v domácnosti.
- Čtvrtina respondentů je bez práce déle než 3 roky, 10% po dobu 1 až 3 let.
- Podle subjektivního pocitu respondentů byl ve dvou třetinách případů respondent odmítnut při ucházení o práci pro svůj zdravotní stav. To potvrzuje nutnost aby ZP měli možnost rozvíjet svou kvalifikaci a dovednosti, aby mohli nabídnout lepší předpoklady než ostatní uchazeči o zaměstnání.

OBSAH DOTAZNÍKU PRO ZAMĚSTNAVATELE:

- charakteristika firmy
- zkušenosti se zaměstnáváním ZP
- překážky v zaměstnávání ZP
- důvody nezaměstnávání ZP
- podíl ZP občanů ve firmě
- atd.....

Vyhodnocení:

- Dotazník odešel na 600 subjektů. Z toho 500 podniků mělo více než 50 zaměstnanců, 100 subjektů mělo 10 – 49 zaměstnanců. Vrátilo se 250 dotazníků.
- Celkem 69% z oslovených firem zdravotně postižené osoby zaměstnává. Z firem působících déle než 5 let zaměstnává zdravotně postižené 79% Firem s méně než 25 zaměstnanci ZP zaměstnává pouze 10%.
- Z firem, které nezaměstnávají zdravotně postižené, 76% uvedlo jako hlavní důvod povahu vykonávané práce. Dalších 6% firem vidí jako důvod nezaměstnávání ZP náklady spojené s vytvořením podmínek pro ZP. Další uvedli tyto důvody: nedostatečná praxe, nedostatečné vzdělání.
- Aby respondenti zaměstnali více ZP, potřebovali by ze strany ZP zlepšení znalostí běžné práce s výpočetní technikou, lepší znalost cizích jazyků a znalost administrativy.
- Firmy, které zaměstnávají zdravotně postižené, by preferovaly stálou dotaci státu na zaměstnávání ZP. Respondenti, kteří ZP nezaměstnávají, by preferovali vyšší dotace státu na vytvoření pracovního místa pro ZP a vyšší daňové zvýhodnění za zaměstnávání těchto osob. Obě skupiny zaměstnavatelů za nejméně účinné považují jak rozšíření zákonné povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené osoby tak přísnější postihování neplnění této povinnosti.

XX

Projekt financuje Evropská unie a MPSV. Nositelem projektu je firma S-COMP.
Tiskovou zprávu zpracovalo občanské sdružení Unikátní Projekty, partner projektu.

Spojení:

S-comp: RNDr. Karel Vyhnal a Ing. Lucie Voltrová - 261211278

Unikátní projekty – Jiří Hladík – 602404394 a Ing. Lubomír Vejražka - 777203777